

Risico's van een Studie-, Stage- of Onderzoeksverblijf in de Verenigde Staten, en hoe deze te vermijden

Studeren, stage lopen of onderzoek doen in de Verenigde Staten is waarschijnlijk niet riskanter dan in Nederland. Wel moet je bij ieder verblijf in het buitenland rekening houden met kosten die je in Nederland niet zou hebben of die in Nederland minder hoog zouden zijn. Dat geldt zeker ook voor een verblijf in de VS. In dit informatieblad worden de belangrijkste risico's van studie, stage of onderzoek in de VS beschreven en kun je lezen hoe je ze kunt afdekken. Voorkomen is tenslotte beter dan genezen.

Gezondheidsrisico's

Een medische behandeling in de Verenigde Staten is duur. Het is een misverstand te denken dat Amerikaanse universiteiten of werkgevers het als hun taak zien om de medische behandeling van hun studenten, docenten of onderzoekers, of stagiaires, volledig te vergoeden. Vrijwel alle Amerikaanse universiteiten en stagebemiddelaars vereisen bij een goede verzekering tegen ziektekosten. Sommige universiteiten en stagebemiddelaars bieden zelf een verzekeringspakket aan, terwijl andere vereisen dat je een verzekeringspakket aanschaft dat aan bepaalde minimum eisen voldoet. Niet in alle gevallen is het afdoende te bewijzen dat je in Nederland een (verplichte) ziektekostenverzekering hebt. Bovendien is de buitenlanddekking van de aanvullende pakketten van een Nederlandse ziektekostenverzekering vaak van beperkte duur (bijvoorbeeld zes maanden) en ben je niet verzekerd zodra je gaat verdienen in de Verenigde Staten. Zie ook dit stroomdiagram:

<https://www.wilweg.nl/documentatie/ziektekostenverzekering-studenten-in-het-buitenland.pdf>

Kleine gezondheidsproblemen

Vrijwel alle Amerikaanse universiteiten beschikken over een gezondheidscentrum voor eerste hulp, huisartsconsulten, inentingen, röntgenfoto's, laboratoriumonderzoek en diensten die in Nederland zijn ondergebracht bij de studentendekaan of -psycholoog. Gewoonlijk is de huisartszorg gratis voor studenten, docenten en onderzoekers en wordt voor röntgenfoto's, inentingen en laboratoriumonderzoek een kleine vergoeding gevraagd. Gaat het om grotere problemen, dan word je doorverwezen naar een specialist buiten de universiteit. Heb je een huisarts nodig buiten de normale spreekuren, dan ben je aangewezen op een arts van buiten de universiteit en worden de gebruikelijke tarieven gevraagd, die aanzienlijk hoger liggen dan in

Nederland. Vaak is het wel mogelijk om medicijnen in het universitair gezondheidscentrum te kopen tegen gereduceerd tarief.

In de meeste gevallen vraagt de universiteit je om voor vertrek uit Nederland je huisarts te vragen een formulier in te vullen. Daarop moet worden aangegeven of er sprake is van dagelijks gebruik van medicijnen zoals bijvoorbeeld in het geval van diabetes of van bepaalde ziekten (bijvoorbeeld hart- en vaatziekten). Dergelijke informatie is van belang voor het universitair gezondheidscentrum. Op dat moment ontvang je meestal ook uitgebreide informatie over de voorwaarden waaronder (gratis) zorg wordt verleend.

Tandheelkundige zorg is vrijwel nooit opgenomen in de zorgverlening van de universiteit.

Culture shock

De eerste maanden van een buitenlands verblijf vereisen een hoge mate van aanpassing. Dit proces, dat ook wel *culture shock* wordt genoemd, kan de oorzaak zijn van het optreden van bepaalde gezondheidsklachten. Maagpijn, zware vermoeidheid, onregelmatige menstruatie en hoofdpijn worden vaak genoemd als voorbeelden van dergelijke klachten. Ook kan voeding, die soms anders is dan in Nederland, problemen geven. De medewerkers van het *International Office* (Bureau Buitenland) van de universiteit zijn in de regel vertrouwd met dergelijke klachten en kunnen al dan niet in samenspraak met het universitair gezondheidscentrum een oplossing bieden.

Ongevallen

Indien Nederlandse studenten, docenten of onderzoekers, of Nederlanders die stage lopen, in de Verenigde Staten problemen ondervinden, zijn deze vaak het gevolg van ongevallen. Het gaat

dan al snel om ziekenhuisopnamen. Dergelijke opnamen en de daaropvolgende medische behandelingen zijn buitengewoon kostbaar. De kosten hiervan zullen niet door de universiteit worden vergoed. Juist om die reden hechten Amerikaanse universiteiten—ondanks de eigen zorgverlening—aan een goede verzekering, die onder meer een volledige kostendekking biedt bij ziekenhuisopname en -behandeling. Datzelfde geldt voor organisaties die bemiddelen bij stages in de VS.

Repatriëring

Soms kunnen de gevolgen van een ongeval of een ziekte dermate ernstig of langdurig zijn, dat vervoer naar Nederland noodzakelijk is. De kosten hiervan zijn meestal hoog. Soms omdat begeleiding moet worden geboden tijdens de reis of omdat iemand alleen liggend vervoerd kan worden. Het organiseren van een dergelijk transport is ingewikkeld en duur.

Ook is het niet denkbeeldig, dat naaste familie in Nederland ernstig ziek wordt of overlijdt. Het is prettig als je dan snel naar Nederland kan reizen zonder dat dit tot grote (financiële) problemen leidt.

Als je niet zelf een financiële reserve hebt om repatriëringskosten te kunnen betalen, is het aan te raden je tegen deze mogelijke kosten te verzekeren.

Aansprakelijkheid

De uitspraak *I'll sue you or I'll see you in court* zal menig televisiekijkende Nederlander bekend in de oren klinken. De keuze voor het oplossen van persoonlijke conflicten via de rechter is in de Verenigde Staten gebruikelijker dan in Nederland. Juist doordat je in het begin van het verblijf in de VS wellicht wat minder bekend bent met de normen en regels, kunnen zich gemakkelijker dan in Nederland situaties voordoen waarin je aansprakelijk wordt gesteld voor geleden schade, van welke aard of omvang dan ook. Het is dan prettig als je je kan laten bijstaan door een advocaat. De kosten hiervan kunnen echter een probleem vormen. Als je in Nederland verzekerd bent tegen Wettelijke Aansprakelijkheid, hetzij op een eigen polis hetzij bij je ouders verdient het aanbeveling om vóór vertrek na te gaan of deze ook bij een langdurig buitenlands verblijf dekking biedt. Vaak zal dit niet het geval zijn, en dan is het verstandig een verzekering af te sluiten, die ook een voldoende hoge dekking biedt, waarbij tenminste een dekking van ruim 900.000 euro aan te bevelen is.

Autorijden: een kostbare zaak

Veel Amerikaanse universiteiten zijn campus-universiteiten. De huisvesting is vaak op het terrein van de universiteit en daardoor is de bereikbaarheid van de verschillende faciliteiten goed. Het is dan ook niet nodig om er een auto op na te houden. Dit kan echter anders liggen als je *off campus* woont. Het is echter niet gemakkelijk om een autoverzekering te krijgen. Vaak is het nodig om in het bezit te zijn van een zogenaamde *green card*. Mocht je erin slagen een auto tegen een redelijk tarief te verzekeren, houd er dan rekening mee dat vaak betaald moet worden voor parkeren op de campus en dat niet iedereen direct in aanmerking komt voor een parkeervergunning. Als je verbonden bent aan

een universiteit in een grote stad, zijn de kosten van parkeren vaak hoger, als men al kan parkeren.

Vanwege aansprakelijkheid voor het mogelijk veroorzaken van schade of letsel aan derden is het absoluut noodzakelijk een goede verzekering te nemen. De voorwaarden kunnen per verzekeringsmaatschappij sterk wisselen. Het is daarom zaak deze onderling goed te vergelijken. Het is niet mogelijk om een bestaande autoverzekering in Nederland 'mee te nemen' naar de VS.

Autohuur

Het huren van een auto is in de VS gemakkelijk. Op elke luchthaven bieden verscheidene verhuurbedrijven diensten aan. Gewoonlijk is in het huurbedrag een verzekering inbegrepen. Het is zaak van tevoren goed na te vragen welke dekking zo'n verzekering biedt. Tegen een gering bedrag extra kan worden voorkomen dat men ook bij lichte schade toch een fors eigen risico moet betalen. Let erop dat men vrijwel nergens een auto kan huren indien men jonger is dan 25 jaar.

Sommige universiteiten bieden wisselauto's die je na het afsluiten van een abonnement kunt reserveren.

Problemen door culturele verschillen

Ondanks de schijnbare bekendheid met het leven in de Verenigde Staten door televisieseries en films is er een fors cultuurverschil tussen Nederland en Amerika, iets waar je soms pas gaandeweg na aankomst in de VS achter komt. Een opmerkelijk verschil is bijvoorbeeld de rol die de universiteit in de VS speelt ten opzichte van haar studenten. De meeste Amerikaanse universiteiten nemen de ouderlijke rol op zich. Dit is zichtbaar in de regels die aan het gedrag van de studenten worden gesteld. Sommige universiteiten gaan zelfs zover voor te schrijven welke kleding aanvaardbaar is of welk soort taalgebruik niet wordt getolereerd. Ook zijn er vaak duidelijke gedragsregels voor de omgang met docenten en hoogleraren. Het is goed je ervan bewust te zijn, dat het gebruik van bepaalde woorden, die in Nederland inmiddels gemeengoed zijn geworden, in de oren van een Amerikaan vaak veel onaangenamer klinken (denk bijvoorbeeld aan de in Nederland tamelijk betekenisloze uitroep *shit!*).

In de Verenigde Staten wordt over het algemeen sterker dan in Nederland de hand gehouden aan de naleving van regels en deze regels zijn soms ook strakker dan in Nederland. Een bepaald soort gedrag in de collegezaal dat in Nederland niet tot problemen zal leiden, kan in Amerika soms tot een stevige reprimande aanleiding geven (onderling fluisteren bijvoorbeeld). Er zijn voorbeelden van Nederlandse studenten die tot hun verbijstering de toegang tot de collegezaal werd geweigerd omdat zij zich in Amerikaanse ogen hadden misdragen, terwijl hetzelfde gedrag in Nederland hooguit tot een opmerking van de docent zou hebben geleid. Denk in dit verband ook aan het zogenaamde 'politiek correct' taalgebruik, dat in academische kringen in de VS een veel grotere rol speelt dan in Nederland.

De meeste Amerikaanse universiteiten beschikken over gedragscodes en commissies (*judicial councils*) die optreden indien de gedragscode wordt overtreden. De gedragscode zelf is

meestal opgenomen in de algemene studiegids of het handboek van de universiteit. Vaak moet je na aankomst een formulier invullen en ondertekenen waarin je verklaart de gedragscode te kennen en je eraan te houden. Het is verstandig de gedragscode goed te bestuderen, vooral op de punten die afwijken van wat in Nederland gebruikelijk is.

Afhankelijk van de overtreding kan een intern orgaan disciplinair optreden dan wel de zaak aan de politie overdragen. Zo'n disciplinaire maatregel kan er bijvoorbeeld uit bestaan, dat de betrokkene van het volgen van het betreffende vak wordt uitgesloten. Ook komt het voor, dat het volgen van een bepaalde cursus als straf wordt opgelegd. Alle wetten van de federale overheid en van de staatsoverheid zijn van toepassing op het universiteitssterrein. In de gedragscode is meestal ook een verklaring opgenomen dat de universiteit niet aansprakelijk is voor de gevolgen van de daden van haar studenten.

Discriminatie en ongewenste intimiteiten

Elke Amerikaanse universiteit stelt regels inzake discriminatie en ongewenste intimiteiten. Dit komt tot uitdrukking in het feit dat elke universiteit verklaart niet te discrimineren op grond van ras, seksuele voorkeur, leeftijd, geslacht of beperking. Bij inschrijving, of gedurende de introductie-periode wordt informatie gegeven over het beleid terzake en de diensten die beschikbaar zijn. Aanrandingen en verkrachtingen worden net als in Nederland beschouwd als misdrijven maar ook ongewenste intimiteiten als aanrakingen of sex-gerelateerde gebaren of uitdrukkingen worden gezien als *sexual abuse* en kunnen leiden tot sancties zoals ontslag of verwijdering.

Wat te verzekeren?

In deze brochure is een aantal risico's besproken. De belangrijkste zijn:

- ☆ ziektekosten en ongevallen
- ☆ repatriëring
- ☆ wettelijke aansprakelijkheid
- ☆ rechtsbijstand

Ziektekosten en ongevallen

Zoals al eerder genoemd, stellen vrijwel alle Amerikaanse universiteiten en stagebemiddelaars de eis dat studenten, onderzoekers en docenten, evenals stagiaires, goed verzekerd zijn tegen ziektekosten. Soms biedt de universiteit of stagebemiddelaar een verplichte verzekering, soms een vrijwillige. In het laatste geval kun je dat verzekeringspakket vergelijken met verzekeringspakketten die in Nederland verkrijgbaar zijn, mogelijk in aanvulling op in veel gevallen verplichte Nederlandse basisverzekering. Ziektekostenverzekeringen moeten 100%

kostendekkend zijn. Een gering eigen risico per geval is aanvaardbaar en in de meeste gevallen gebruikelijk. Ook is het van belang na te gaan of de kosten van een ongeval worden gedekt. Het gaat daarbij niet alleen om de onmiddellijke gevolgen (ziekenhuisopname e.d.) maar ook om de gevolgen op lange termijn. Ben je door een ongeval bijvoorbeeld niet meer in staat om een bepaald beroep uit te oefenen, dan kan dat zeer ingrijpend zijn. Een verzekering tegen ongevallen biedt vaak een uitkering, gerelateerd aan de ernst van de schade.

Repatriëring

Aangezien de meeste universiteiten het eigen verzekeringspakket hebben afgestemd op Amerikaanse studenten en medewerkers, is het van belang om na te gaan of kosten die samenhangen met het feit dat men buitenlander is, worden gedekt. Denk hierbij met name aan de kosten van repatriëring.

Rechtsbijstand

Het is verstandig om na te gaan of een rechtsbijstandsverzekering in het pakket van de universiteit is opgenomen. Dit zal meestal niet het geval zijn. Controleer daarom of de eigen polis dekking biedt bij een langdurig verblijf. Is dit ook niet het geval, neem dan een verzekering die de kosten van juridische bijstand dekt.

Bagageverzekering

Een verzekering tegen verlies en diefstal van bagage tijdens de heen- en terugreis is aan te raden. Ook is het verstandig na te gaan of de kosten van diefstal uit de eigen woonruimte gedekt zijn. Wellicht biedt de eigen inboedelverzekering de mogelijkheid tot een tijdelijke uitbreiding. Doe dit echter alleen als je waardevolle goederen meeneemt, zoals dure camera's, microscopen, computers e.d.

Acceptatie ziektekostenverzekering na terugkeer

Een Nederlands staatsburger die tijdens verblijf in het buitenland aantoonbaar niet verzekerd kon zijn via de Nederlandse basisverzekering, bijvoorbeeld doordat hij gewerkt heeft tijdens de studie, moet na terugkomst geaccepteerd worden door verzekeraars voor een basisverzekering. Acceptatie voor aanvullende verzekeringen is niet automatisch. Sommige maatschappijen zullen als voorwaarde voor acceptatie een medische keuring vereisen. Het is raadzaam vóór vertrek met je verzekeraar te overleggen, onder welke voorwaarden een probleemloze acceptatie na terugkeer kan plaatsvinden.

Onderzoek: Stephanie Wolfson
Bewerking: Fulbright Center
© Fulbright Center 2017